

jeden dával na jevo soustrast a soucit s nevinnými oběťmi bouří, druhý buď zřejmě nebo mlčky se s demonstracemi stotožňoval a jednání těch, jichž vinou byly zmařeny lidské životy, schvaloval. K těmto druhým patřil také obžalovaný. Tím, že míchal holí v kaluži krve zavražděného vojáka, ačkoliv viděl, že je z piety k mrtvému ozdobena věnci a že obecenstvo, v jisté vzdálenosti opodál stojící, projevuje památce mrtvého úctu — že se obžalovaný při tom kousavě (posupně) smál a dokonce i vyplivnul, dal zřejmě na jevo opovržení k zavražděnému, projevil, že nezasluhuje soucitu a soustrasti pro tragický osud, naznačil, že správně jednali ti, kdož život jeho zmařili, čili jinými slovy, schvaloval jednání těch, kdož usmrcení vojínovo přivodili, vyjádřil uspokojení nad vraždou, činem v zákoně zapovězeným, a to takovým způsobem, že jednání jeho mohlo zvíklati mravní nebo právní názory jiných. Oproti vývodům stížnosti dlužno zdůraznit, že jednání obžalovaného daleko vybočuje z mezí pouhého hrubě beztaktního chování nebo demonstrativního jednání, zakládajícího přestupek policejní. Po stránce subjektivní zjistil první soud a také odůvodnil, že obžalovaný jednal v plném vědomí, že schvaluje čin zákonem zapovězený. Jako formálně vzdělaný absolvent střední školy musil si býti vědom toho, že jeho čin může zvíklati osoby ve smýšlení dosud neustálené neb osoby mravně mělce založené vůbec v přesvědčení a názoru na to, co je mravné a v zákoně dovolené a co, nikoliv. První soud neposoudil věc nesprávně, shledal-li v činu obžalovaného objektivní a subjektivní náležitosti skutkové podstaty přečinu dle § 305 tr. zák. a bylo proto zmateční stížnost obžalovaného jako neodůvodněnou zamítnouti.

Čís. 572.

**Předražování (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).
Veškeré hospodaření cukrem jest podroběno vlivu státní správy.**

(Rozh. ze dne 17. října 1919, Kr I 964/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku lichevního soudu při krajském soudě v Mostě ze dne 11. září 1920, jímž byl obžalovaný podle § 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn z obžaloby pro přečin dle § 11 čís. 4 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., napadený rozsudek zrušil a vrátil věc soudu prvě stolice, by jí znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Rozsudek zjišťuje, že obžalovaný nakoupil od neznámých lidí cukr po 6, 8 a 10 K za 1 kg, že jej, aby nevzbudil zdání, jakoby prodával aprovisační cukr draže, než bylo předepsáno, chtěl prodati se zcela nepatrným ziskem v Karlových Varech a že jej proto Oskar P. naložil dne 10. června 1920 v bedně s označením »prací prášek« a v bafochu na svůj vůz, aby s ním jel do Karlových Var, při čemž obžalovaný jel sebou, že však cestou stávkující dělníci vůz zastavili a bednu i bafoch zabavili, při čemž vyšlo na jevo, že v tom i onom byl cukr. Skutkové podstaty přečinu

pletich, pro který byla na obžalovaného vznesena obžaloba, soud ve zjištěném jednání neshledal. Dle rozhodovacích důvodů rozsudku nestalo se tak jedině proto, že dle rozsudkového zjištění obžalovaný chtěl cukr v Karlových Varech prodati jen, aby si opatřil nepatrný výdělek. Zmateční stížnosti státního zastupitelství, jež odporuje rozsudku s hlediska důvodu zmatečnosti dle § 281 čís. 9 a) tr. ř., nelze upříti oprávnění. Stížnost zdůrazňuje přemrštěné ceny, za něž obžalovaný cukr nakoupil, jakož i okolnost, že obžalovaný kupeval cukr, předmět to potřeby, jímž hospodaří stát, pod rukou a konečně i moment, na který bere zřetel arci i nalézací soud, že totiž obžalovaný chtěl cukr prodati s jistým, byť dle rozsudkového zjištění zcela nepatrným ziskem, by si opatřil výdělek rovněž nepatrný. Stížnost dovozuje správně, že každé pokoutní obchodování předmětem potřeby, jímž hospodaří stát, je pletichami, při čemž způsobilosti, stupňovati cenu cukru, nabylo jednání obžalovaného tím, že cukr koupený jím samým za cenu převyšující značně ceny, stanovené pro cukr, určený ke spotřebě, vládním nařízením ze dne 20. ledna 1920, čís. 41 sb. z. a n., chtěl prodati se ziskem a za účelem výdělku. V době činu bylo v platnosti vládní nařízení ze dne 23. září 1919, č. 519 sb. z. a n., o úpravě obchodu řepovým cukrem ve výrobním období 1919/20. Je ovšem pravda, že předpisy tohoto nařízení vztahují se po výtce na cukr nezdaněný, jakož i na cukr cizozemský, přesto však je z něho patrnou snaha, podřaditi veškeré hospodaření cukrem vůbec dalekosáhlému vlivu státní správy za tím účelem, by bylo zabezpečeno zásobování obyvatelstva cukrem za ceny přiměřené. Proti snahám státní správy, nesoucím se k tomu, by zabráněno bylo zdražování cukru, a jím odpovídajícím úředním předpisům jednal tudíž obžalovaný tím, že cukr, nakoupený od neznámých lidí za vyšší ceny, než byly ceny úředně stanovené, snažil se pod rukou se ziskem dále prodati. Na výši tohoto zisku naprosto nesejde a nalézací soud dovolává se té okolnosti, že snad zisk ten měl býti nepatrný, zcela neprávem jako momentu, který by odnímal jednání obžalovaného povahu pletich.

Čís. 573.

Není třeba, by »vědomost vrchnosti« (§ 187 tr. zák.) dosáhla jakéhosi vyššího stupně podezření, stačí již vzdálené půtahy.

Není neodolatelným donucením (§ 2, lit. g) tr. zák.), spáchal-li svědek křivou přísahu, by se vyhnul trestnímu stíhání.

(Rozh. ze dne 17. října 1921, Kr I 275/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne 20. ledna 1921, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem zpronevěry dle § 183 tr. zák. a zločinem podvodu dle §§ 197 a 199 lit. a) tr. zák.

Důvody:

Dovolávajíc se zmatečního důvodu § 281 čís. 9 a) tr. ř. vytýká stížnost nalézacímu soudu, že nesprávně použil zákona výroky: 1. že zpronevě-